

дисперсії результатів дослідження за кілька років проведення кваліфікаційної експертизи на ПСП в межах кожного пункту дослідження з метою виявлення впливу випадкового фактору та аналізу сортів рослин кандидатів з урахуванням умовного стандарту для показника врожайності. В якості інструментальних програмних засобів застосовані SPSS-Statistic і R.

Список використаних джерел

1. ADAMA Agricultural Solutions (2014), “ADAMA Crosses \$3Bn Sales Mark: Reports Solid Business Momentum for Q4 & FY 2013”, PRNewswire, available at: <https://www.adama.com/en/media/press-releases/adama-crosses-3bn-sales.html> (Accessed 23 April 2018).
2. Gupta, A. K. (2013), “Multidimensional schema for agricultural”, Data Warehouse, vol. 2, no. 3, pp. 245 - 253.
3. N.V. Leschuk, N.S. Orlenko, O.V. Khareba, O.J. Dydiv (2020) The use of grouping morphological characteristics of Lettuce varieties L. var. capitata for the difference test in Ukraine. International Journal of Botany Studies. Vol. 5 , Issue 6, page 516-522

*Сук П.Л. , д.е.н., професор,
професор кафедри обліку і оподаткування
Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і
природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»
otmts@ukr.net*

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КІЛОМЕТРІВ ПРОБІГУ ДЛЯ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Одним із методів амортизації необоротних активів, що розраховується залежно від обсягу діяльності підприємства є метод кілометрів (або миль) пробігу. Він є видом виробничого методу амортизації поряд із методом суми одиниць продукції та методом годин роботи. Також його можна розглядати окремим методом амортизації необоротних активів [1; 2; 3; 4; 5].

За цим методом амортизація визначається відповідно до кількості пройдених транспортним засобом кілометрів (або миль). При цьому для визначення амортизації використовують натуральні показники – кількість кілометрів (миль) або годин роботи легкового автомобіля, вантажного автомобіля, автобуса, літака, корабля і т.д.

Слід зазначити, що метод амортизації залежно від кілометражу існував ще в СРСР. Так, Положенням з бухгалтерського обліку основних засобів (фондів) державних, кооперативних (крім колгоспів) та громадських підприємств і організацій, затвердженим Мініфіном СРСР 7 травня 1976 р. № 30 (п. 65) передбачалось, що на:

- а) рухомий склад автомобільного транспорту (крім спеціальних автомашин – санітарних, ветеринарних і т. п.), по яких нарахування амортизації на капітальний ремонт проводиться у відсотках від вартості машин на 1000 км фактичного пробігу автомашин. Нарухування амортизації на повне відновлення автомобільного транспорту (автомобілів вантажопідйомністю до 2 т, таксі, автобусів малого класу (довжиною від 5 до 8 м), автобусів середнього, великого й особливо великого класу (довжиною понад 8 м), спеціальних автомобілів (санітарних, пожежних, аварійних і т. д.) виробляється в залежності від терміну служби, по решті рухомого складу – у відсотках від їх вартості на 1000 км фактичного пробігу;
- б) трамвайні вагони (крім вагонів спеціального призначення) і тролейбуси, за якими нарахування амортизації на капітальний ремонт проводиться в процентах від їх вартості на 10 тис. км фактичного пробігу [6].

Відповідно до методу кілометрів (або миль) пробігу річна (місячна, денна) сума амортизації визначається як добуток фактичної кількості кілометрів (або миль) пробігу об'єкта протягом року (місяця, дня) та виробничої ставки амортизації. Вона обчислюється

діленням вартості, яка амортизується, на планову кількість кілометрів (або миль) пробігу об'єкта протягом періоду його використання.

За методом кілометрів (або миль) пробігу (річна, місячна, денна) сума амортизації розраховується за формулами:

$$CA = \text{ФККП} \times \text{ВСА},$$

– де СА – сума амортизації; ФККП – фактична кількість кілометрів (або миль) пробігу об'єкта; ВСА – виробнича ставка амортизації.

– $\text{ВСА} = (\text{ПВ} - \text{ЛВ}) : \text{ПККП}$,

– де ПВ – первісна вартість; ЛВ – ліквідаційна вартість; ПККП – планова кількість кілометрів (або миль) пробігу об'єкта протягом періоду його використання.

Визначимо амортизацію за методом кілометрів (або миль) пробігу.

Автомобіль первісною вартістю 73000 грн, підприємство передбачає експлуатувати 4 роки. Ліквідаційна вартість складає 3000 грн. Пробіг автомобіля планується 140000 км, в тому числі: 1-й рік – 70000, 2-й рік – 40000, 3-й рік – 20000 км, 4-й рік – 10000 км.

Визначимо виробничу ставку амортизації (суму амортизації на 1 кілометр або 1 милю пробігу) – 0,5 грн (73000 грн – 3000 грн) : 140000 годин = 0,5 грн (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок суми амортизації за методом кілометрів (або миль) пробігу

Рік	Вартість, що амортизується, грн	Пробіг, км	Виробнича ставка амортизації (сума амортизації на 1 км), грн	Річна сума амортизації, грн
1	70000	70000	0,5	35000
2	70000	40000	0,5	20000
3	70000	20000	0,5	10000
4	70000	10000	0,5	5000
х	Разом	140000	х	70000

Отже, підприємства можуть нараховувати амортизацію транспортних засобів за методом кілометрів (або миль) пробігу. Цей метод існував в СРСР, а також він застосовується в міжнародній практиці, є одним із варіантів виробничого методу, що використовується в Україні згідно П(С)БО 7 «Основні засоби».

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 квітня 2000 р. № 92, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 травня 2000 р. за № 288/4509. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
2. https://www.readyratios.com/reference/accounting/units_of_production_method_of_depreciation.html.
3. <https://www.accountingformanagement.org/activity-method-of-depreciation/>.
4. http://www.accountingexplanation.com/machine_hour_rate_mileage_global_method.htm.
5. <https://uristvzakon.ru/kak-rasschitat-amortizaciyu-avtomobilya-osnovnye-metody.html#i-19>.
6. Положення з бухгалтерського обліку основних засобів (фондів) державних, кооперативних (крім колгоспів) та громадських підприємств і організацій, затверджене Мінфіном СРСР 7 травня 1976 р. № 30. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0030400-76#Text>.